

ما هم انتظار فرج داریم و باید در این انتظار خدمت کنیم. انتظار فرج، انتظار قدرت اسلام است و باید کوشش کنیم تا قدرت اسلام در عالم تحقق پیدا کند و مقدمات ظهور فراهم شود.

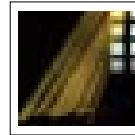
ویژه نامه نشریه زائر بعثه مقام معظم رهبری
جمعه ۱۵ آبان ۱۳۸۸ - ۱۸ ذی القعدة ۱۴۳۰ - سال نوزدهم

شماره اول

گفت وگوبا
حجت الاسلام واحدی
امام زمان (عج) در حج...

مروزی بر
لحظات متبرک ولادت امام عصر (عج)
بامداد نرگس

«او» میهمان همیشگی ذی الحجّه است ...

آیت... جوادی آملی

گم کند یا در بین راه بدون زاد و راحله بماند و ولی از اولیای الهی که تربیت شده مکتب ولایت امام عصر (ارواحنا فداه) است او را راهنمایی کند. گرچه این شخص مع الواسطه خدمت حضرت حجت رسیده است اما بلا واسطه نبوده است.

چنین نیست که هر اثر غیبی در مراسم حج، مستقیماً مربوط به وجود مقدس حضرت ولی عصر (ارواحنا فداه) باشد. خیلی توفیق می‌خواهد و چنین تشرّفی برای احدی از مؤّخذان پیش می‌آید که وجود مبارک حضرت (سلام الله علیه) شخصاً به بالین او بیاید. البته عنایت ایشان شامل اولیا و شاگردان و صالحین و صدیقین و شهدایی که تربیت کرده است، می‌شود. آنها مأموران ایشان هستند و به دستور ایشان مشکلات دیگران را حل می‌کنند، وجود مقدّس حضرت و دست پروردگان ایشان، باطن ما را می‌بینند.

پی‌نوشت:

۱- وسائل الشیعه، ج ۱۳، ص ۲۷۲.

وجود مبارک حضرت بقیّه الله، حجّه بن الحسن (عجل الله تعالی فرجه الشریف) هر سال در مراسم حج حضور دارند. (۱) در عرفات و منا حاضر است. همچنین بسیاری از شاگردان خاصش کسانی همانند ابوصیرها، سدیر صیرفی‌ها و زهری‌ها و ... که تربیت شده او هستند در مراسم حضور دارند.

ممکن است کسی در سرزمین عرفات و منا به وجود مبارک بقیّه الله الاعظم دعا هم بکند و دعای فرج را هم بخواند اما - این یادآوری و تاکید بر دل که حضرت حجت بزرگترین میهمان حاضر در این ضیافت الهی است، دل را صفایی پیایی می‌بخشد - ممکن است کسی مشکلی داشته باشد و مشککش ناخودآگاه به برکت حضرت حجت (سلام الله علیه) حل شود. اما چنین نیست که اگر عملی خارق عادت در حج یا در منا و عرفات پیدا شد، مستقیماً توسط وجود مبارک حضرت حجت باشد. احتمال دارد خود حضرت باشند و احتمال دارد اولیایی که دست پرورده آن حضرت هستند باشند.

ممکن است سالمندی، زن یا مرد، و یا ناواردی راه خیمه و چادر را

درباره برکات حقایقی که در باب وجود اقدس ولی عصر، ارواحنا لتراب مقدمه الفداء، هست، من قادر نیستم سخن تازه‌ای بگویم. ما همین قدر می‌دانیم که وجود مقدس امام زمان، مصداق وعده الهی است. همین قدر می‌دانیم که این بازمانده خاندان وحی و رسالت، علم سرافراز خدا در زمین است: «السلام علیک ایها العلم المنصوب». او وعده الهی و مصداق لطف خدا بر انسانیت و بشریت است. او مستوره و نمونه اولیا و اصفیا و انبیا و برجسته‌ترین بندگان خداست.

معاون فرهنگی مجمع جهانی تقریب مذاهب:

امام زمان (عج) در حج حضور موثری دارند

حجت الاسلام والمسلمین علی اصغر اوحدی

معاون فرهنگی و پژوهشی مجمع جهانی تقریب مذاهب اسلامی و یکی از فعالان عرصه و وحدت اسلامی است. از ایشان درباره رسالت حجاج در این همایش بزرگ معنوی با توجه به فرهنگ انتظار و امام زمان نکته‌هایی را پرسیده ایم که مرور آنها خالی از لطف نیست.

حاج آقا در مورد بحث حضور حضرت حجت در مراسم حج چه استدلالی می‌توان ارائه کرد؟

تردیدی نیست که بر اساس منابع موثقی که به دست ما رسیده، شیعیان اعتقاد دارند که حضرت ولی عصر (عج) با آن که از نظرها غایب است، امام حاضر زمان است و بر اعمال و احوال مسلمانان و امت اسلام نظارت و هدایت دارد. بنابراین می‌توان مطمئن بود که ایشان در مناسبت‌های مهمی مانند مراسم حج که کنگره عظیم برای بررسی مسایل جهان اسلام است، حتما حضور موثری دارند.

با این حساب وظیفه حجاج در این مورد چیست؟

انتظار یک مفهوم آموزنده است که علاوه بر قرار داشتن در جایگاه یک باور دینی برای شیعیان، بر رفتار و ذهنیت آدم‌ها نیز اثر دارد. چرا که عقیده‌ای تکلیف‌آور است. اما چیزی که می‌تواند به شکل واقعی ما را به مفهوم انتظار نزدیک کند و کمک کند که به تکلیف خود عمل کنیم، این است که ما شیعیان نقش موثر و مثبتی برای زمینه‌سازی ظهور آن حضرت داشته باشیم.

سوال اساسی در ذهن هر حاجی این است که این کار را چگونه باید انجام بدهد؟

باید توجه کنیم که یکی از شرایط ظهور آن حضرت، بوجود آمدن بیداری اسلامی در جامعه مسلمانان است. منظور از بیداری اسلامی این است که تلاش کنیم تا از امت اسلام غفلت‌زدایی کنیم. کاری که زمینه آن در گردهمایی بزرگ حج فراهم است و تک تک حجاج به ویژه شیعیان و ایرانی‌ها باید از آن به بهترین شکل استفاده کنند. در واقع یکی از وظایف حجاج این است که چالش‌های دنیای اسلام و توطئه دشمنان را با دیگر مسلمانان مطرح، و برای

مقید به فهم گفتارهای معتبر و سنت ائمه‌مان باشیم و با اتکا به عقل خودمان تصویری را در مورد آن حضرت نیافرینیم و اشاعه ندهیم.

باز این سوال پیش می‌آید که در این زمینه راهکار عملی برای یک حاجی در برخورد با مسلمانانی از فرقه‌های دیگر چیست؟

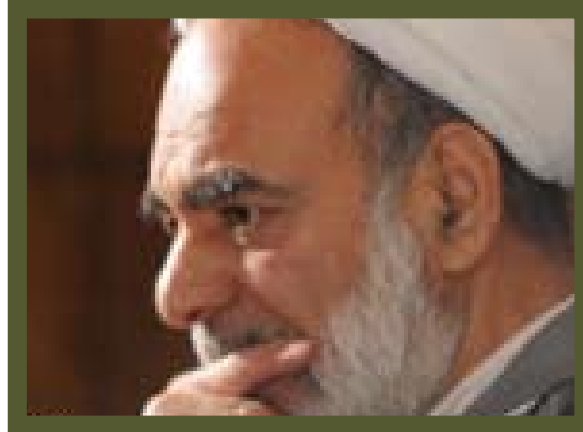
ما باید به ویژه در موسم حج، با رفتار خودمان مفاهیم و منش اسلامی و شیعی را به طور عملی در خود متبلور کرده و همزمان آن را به دیگران یادآوری کنیم. چرا که این کار بهترین نوع تبلیغ است تا دیگران را به سمت منشاء آن سوق بدهیم.

شما اشاره ویژه‌ای به تلاش برای وحدت در مراسم حج می‌کنید. توصیه کاربردی‌تان در این زمینه چیست؟

باید از هر آن چیزی که می‌تواند اسلام را خدشه‌دار کند بپرهیزیم. به طور مثال با توجه به حضور بیشتر اهل سنت در مراسم حج، مراجع توصیه کرده‌اند که کاری صورت نگیرد که موجب تفرقه شود. گفته‌اند که بروید و با آنها نماز جماعت بخوانید. یادمان باشد که دشمن اصلی اسلام و بالطبع امام زمان (عج) صهیونیسم جهانی است.

و به عنوان کسی که تجربه مراسم حج را داشته‌اید، به حاجی‌های امسال چه توصیه‌ای می‌کنید؟

از لحظه‌ای که وارد سرزمین حج می‌شوند تا روز خروج از آن سعی کنند مفاهیم حج و آموزه‌های آن را پیش رو داشته باشند. چرا که این چند روز فرصتی است برای تمرین عبودیت و خودسازی. حاجی‌ها باید بدانند که فرهنگ انتظار، به نوعی سعی در فراهم کردن زمینه ظهور حجت خدا بر روی زمین است. با ایمان به اینکه وعده خداوند برای رها نکردن انسان به حال خودش و خالی نماندن زمین از حجت حتمی است.

رسیدن به راه حل تبادل اندیشه کنند.

به نظر شما اصلی و مهم‌ترین این فتنه‌ها و چالش‌ها چیست؟

یکی از بزرگ‌ترین این فتنه‌ها تفرقه است. این مساله، چالشی است که دشمنان به آن دامن می‌زنند و به نتیجه‌اش هم دل بسته‌اند و متأسفانه برخی نیز خواسته و ناخواسته زمینه‌ها را برای این تفرقه مهیا می‌کنند. این در حالی است که قرآن ایجاد آگاهانه تفرقه در میان مسلمانان را در حد کفر دانسته و هم‌زمان، بالاترین درجه تقوا برای مسلمانان را هم داشتن وحدت کلمه عنوان کرده است.

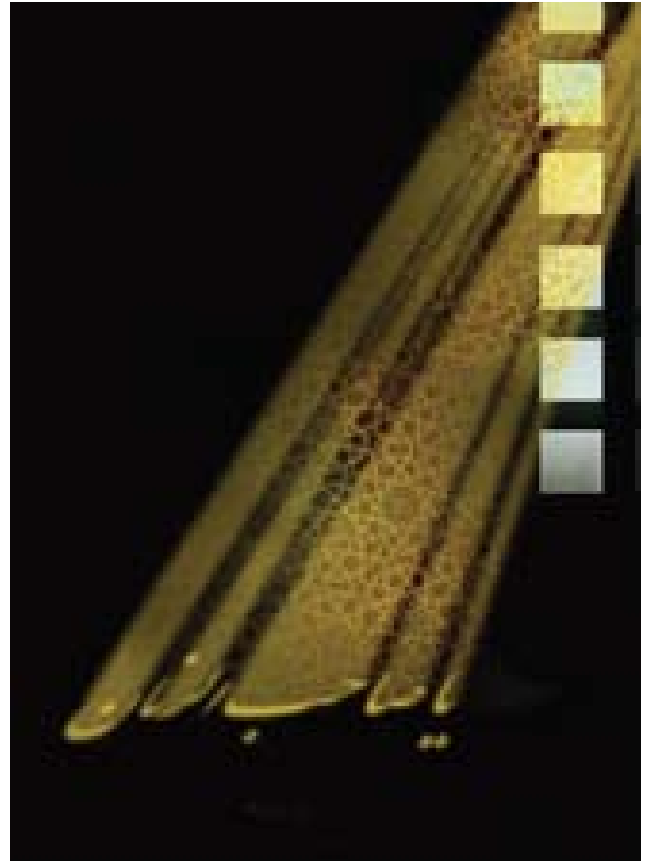
فکر می‌کنید مراسم حج فرصت مناسبی برای تبیین فرهنگ انتظار و امام زمان هست؟

البته نباید این فرصت را از دست داد اما باید توجه داشت که تعمیم و توضیح دادن موضوع غیبت و ظهور امام زمان (عج) برای غیر شیعیان دشوار است و بهتر است که حجاج از ورود به بحث‌های چالشی پرهیز کنند. باید به این نکته توجه داشت که ما در مورد حضرت حجت مسایل نقلی داریم نه عقلی؛ لذا بهترین راه این است که

مروری بر لحظات
متبرک ولادت امام عصر (عج)

بامداد نرگس

عن ثقة الاسلام الكليني (ره) في الكافي: ولد (ع) للنصف من شعبان سنة خمس و خمسين و مائتين. شيخ اجل محمد بن يعقوب كليني (ره) در كتاب كافي آمده است: امام زمان (عج) در نيمه شعبان سال ۲۵۵ هجری قمری متولد شدند.

مرحوم شيخ صدوق و شيخ طوسي روايت می کنند:
حکيمه خاتون می گوید: يك روز به منزل امام حسن عسکری (ع) رفته بودم و تا هنگام غروب آفتاب، خدمت حضرت بودم، چون خواستم برگردم، ایشان به من فرمودند: عمه جان! امشب نزد ما بمان، در اين شب فرزندی متولد می شود که خداوند زمین را به وسیله او با علم و ایمان هدایت، زنده می کند، پس از این که با رواج کفر و گمراهی مرده باشد. عرض کردم: از چه کسی؟ من که در نرجس، آثار حمل نمی بینم. حضرت فرمودند: خداوند حمل او را چون حمل مادر حضرت موسی (ع) مخفی قرار داده است. حکيمه می گوید: آن شب در منزل حضرت ماندم، افطار کردم و هنگام استراحت، نزدیک نرجس خوابیدم و پیوسته مراقب او بودم. او آرام خوابیده بود و من در حیرت بودم. در این شب زودتر برای نماز شب برخاستم، چون به نماز وتر رسیدم، نرجس از خواب برخاست و وضو گرفت و نماز شب خواند؛ به آسمان نگاه کردم، فجر کاذب دمیده بود و صبح صادق نزدیک بود؛ چیزی نمانده بود که شک در دلم پدید آید، ناگاه امام حسن عسکری (ع) از داخل حجره خود صدا زدند: عمه جان! شک مکن، وعده ای که دادم نزدیک است. در این هنگام آثار درد زایمان در نرجس پدیدار شد، من نام خداوند را بر او خواندم. حضرت صدا زدند: برای او سوره قدر بخوان. من شروع به خواندن سوره قدر کردم و شنیدم که آن کودک از درون شکم مادر با من همراهی نمود و بر من سلام کرد. من ترسیدم. صدای امام بلند شد که عمه جان! از قدرت خداوند شگفت زده نشو، خداوند، ما را در کودکی به حکمت گویا می گرداند و در بزرگسالی، حجت خود در روی زمین قرار می دهد. کلام حضرت که به پایان رسید، نرجس از دیده من غایب شد، با شتاب به سوی امام رفتم، حضرت فرمودند: باز گرد، او را خواهی یافت. چون باز گشتم، در نرجس نوری مشاهده کردم که چشمم را خیره کرد و حضرت صاحب الزمان (عج) را دیدم که رو به قبله به سجده افتاد و بر زانو نشست و انگشتان سبابه خود را بلند کرد و گفت: اشهد ان لا اله الا الله وحده لا شریک له و ان جدی رسول الله وان ابي اميرالمومنین وصی رسول الله، بعد نام تمامی ائمه را برد تا به نام خودش رسید و فرمود: اللهم انجزلی وعدي و اتمم لی امری و ثبت و طاتي و املاء الارض بی عدلا و قسطا. (بار خدایا! به وعده ای که به من فرموده ای، وفا کن و امر امامت مرا کامل کن و قدرت انتقام از دشمنان را به من عنایت کن و زمین را به وسیله من از عدل و داد پر کن). حضرت امام حسن عسکری (ع) صدا زدند: عمه جان! فرزندم را بیاور. من نوزاد را گرفتم و دیدم بر بازوی دست راستش نوشته شده است:

جاء الحق و زهق الباطل ان الباطل كان زهوقاً. (حق آمد و باطل نابود گردید؛ یقیناً باطل نابود شدنی است. سوره اسری/ آیه ۸۱)

چون نوزاد را به نزد حضرت بردم، او را روی دست گرفت و فرمود: فرزندم! به قدرت الهی سخن بگو. پس صاحب الامر فرمود: اعوذ بالله من الشيطان الرجيم بسم الله الرحمن الرحيم و نريد ان نمّن على الذين استضعفوا في الارض و نجعلهم ائمه و نجعلهم الوارثين و نمکن لهم في الارض و نرى فرعون و هامان و جنودهما منهم ما كانوا يحذرون. (ما اراده کردیم بر مستضعفان زمین منت نهیم و آنان را پیشوایان و وارثان روی زمین قرار دهیم و حکومتشان را در زمین پا برجا سازیم؛ و به فرعون و هامان و لشکریانشان؛ آنچه را از آنها (بنی اسرائیل) بیم داشتند، نشان دهیم. سوره قصص/ آیه ۵)

تولد امام زمان (عج)

پنهان نگاهداشته شد

و امام حسن عسکری (ع) خبر آن

را تنها به عده ای از شیعیان داده بود.

حضرت در سال ۲۶۰ هـ ق پس از وفات

پدر به امامت رسید. امامت ایشان بنا به

حدیثهای بسیاری بود که از پیامبر (ص)

و امامان پیشین روایت شده بود. امام

زمان (عج) پس از آنکه بر جنازه پدر نماز

گزارد از چشم مردمان پنهان شد. سبب پنهان

شدن آن حضرت این بود که خلفای عباسی

تصمیم به کشتن ایشان داشتند.

منابع:

*بحارالانوار، ج ۵۱، ص ۲-۴، ح ۳، ص ۱۱-۱۵، ح ۱۴، ص ۱۷-۱۸، ح ۲۵. با تلخیص و تصرف در عبارات

گفتن و شنیدن از راه

وجود امام مایه دلگرمی مؤمنین است

در بسیاری از کتاب‌ها و پایگاه‌های اطلاع‌رسانی معتبر، پرسشهای عموم مردم از اقشار و سنین و رده‌های مختلف در خصوص حضرت صاحب الزمان (عج) درج شده که پاسخهای معتبر و ارزشمند آنها نیز بسیار خواندنی است. در ذیل به از این پرسشها که از سوی افراد بیشتری به اشکال مختلف طرح شده و جواب آنها می‌پردازیم.

● سوال: مگر امام برای هدایت انسانها نیامده؟ پس فایده امام غایب چیست؟

پاسخ: در این مورد به مطالب ذیل توجه نمایید:

۱. فایده وجود امام، منحصر به ظهور و قیام او در آخرالزمان و این که ظاهراً هم در کارها تصرف و دخالت داشته باشد نیست، بلکه یکی از فواید وجود امام، امان خلق از فسا و زوال به اذن خدا، و همچنین بقای شرع و حفظ حجت‌ها و بینات خدا است. کما این که در روایتی از امام علی(ع) نقل شده است: **"اللهم بلی لاتخلو الارض من قائم لله بحجة إما ظاهراً مشهوراً أو خائفاً مغموراً لئلا تبطل حجج الله و بیناته"** یعنی خدایا! آری خالی نماند زمین از کسی که قائم باشد از برای خدا به حجت، یا ظاهر و آشکار، یا بیمناک و پنهان، تا حجت‌های خدا و بینات او از میان نرود. (نهج البلاغه، صبحی صالح، ص ۴۹۷، کلام ۱۴۷- به نقل از "امامت و مهدویت" آیت الله صافی گلپایگانی، ج ۳، ص ۱۵۲)

از طرفی وقتی فرد مؤمن در بین مردم منشأ خیرات و برکات و سبب نزول و جلب‌کننده عنایات خاص و دفع‌کننده بلایات است، پس وجود امام که ولی الله الاعظم و حجت خدا است، فواید و برکاتش بسیار عظیم و با اهمیت تر از یک فرد مؤمن است.

۲. ما قطع نداریم که آن حضرت از جمیع اولیاء و دوستان خود پنهان باشد و در اموری که مصلحت باشد به

توسط آنها و تأیید و ارشاد آنها دخالت نمایند. ۳. آنچه مسلم است این است که در عصر غیبت، آن حضرت از نظرها پنهان است و این به معنی آن نیست که مردم نیز از آن حضرت پنهان هستند. بلکه چنانچه از برخی اخبار استفاده می‌شود آن حضرت در ایام حج حاضر می‌شوند و حج به جا می‌آورند، با مردم مصاحبت نموده و در مجالس حاضر می‌شوند و از بیچارگان فریادرسی می‌نمایند و بیماران را عیادت می‌فرمایند

۴. بر امام واجب نیست که شخصاً و بدون واسطه در امور دخالت نموده و حل و فصل امور نمایند، بلکه می‌توانند دیگران را به نحو خصوصی یا به عنوان عموم از جانب خود بگمارند. همان طور که امام علی(ع) از جانب خود افرادی را در شهرهای دیگر منصوب می‌کردند.

۵. اصل وجود امام موجب دلگرمی و قوت دل برای بندگان خدا و اهل هدایت است. خود همین موضوع که امام زنده و حاضر داریم و ملجا و پناهگاه شریعت است موجب قوت قلب مؤمنان و مانع از ایجاد یأس و ناامیدی در دل سالکان هدایت است و همواره از او مدد می‌گیرند و یاری می‌جویند، و این مسأله از نظر علم النفس بسیار اساسی و مهم است.

برای مطالعه بیشتر به کتاب "امامت و مهدویت"، آیت الله صافی گلپایگانی، ج ۳، ص ۱۵۱ - ۱۵۶ مراجعه نمایید.

طلایه‌داران ظهور

ای منتظران، گنج نهران می‌آید
آرامش جان عاشقان می‌آید
بر بام سحر طلایه‌داران ظهور
گفتند که صاحب‌الزمان می‌آید

میرهاشم میری همدانی

واژه غم

دو چشمم مرمرین از بارش غم بود، باور کن
و پشتم از غم هجران تو خم بود، باور کن
میان بیت شعر من بغضی نهران می‌شد
وجودم غرق در، دریای ماتم بود، باور کن
کجایی ای حضور مبهم زیبای فراداها
که تفسیر نگاهم واژه غم بود، باور کن
میان موج‌های التماس و غربت و هجران
دو دستم عاشق دامان خاتم بود، باور کن
بیا دیگر که سهراب وجودم زخمی زخمی است
که بی تو نوشدارو جرعه‌های سم بود، باور کن

محبوبه عباسی

عدالت روشن

ای بهترین دلیل تبسم، ظهور کن
فصل کیبود خنده ما را مرور کن
چرخ‌های بز به سمت نگاه غریب ما
از کوجهای بی کسی ما عبور کن
ما زائر تبسم بارانی تویم
ما را به حق آینه‌ها، خیس نور کن
ای راز سر به مهر اهورایی و شگفت
از ذهن ما، سؤال درخشان، خطور کن
ما را به التهاب معمای خود بیر
در ناگهان جلوه خود، غرق شور کن
ما بی شکیب نور تو را آه می‌کشیم
یا جلوه کن و یا دل ما را صبور کن
روح زمین کیبود شب و دشنه است و ظلم
ما را برای چیدن ظلمت جسور کن
ای آخرین تبسم نور محمّدی(ص)
جان جهان، عدالت روشن، ظهور کن

رضا اسماعیلی

دل‌نوشته

بر بال نور

هزار سسپیدار در بوستان قلب ما تو را صدا می‌زنند و هزار پرند در آسمان اشتیاق ما به کاشانه تو کوچ می‌کنند. لحظه‌ای به تبار تو چشم می‌دوزم: از آدم تا خاتم، چشم به راه تو بوده‌اند. از اولین امام تا یازدهمین رهبر، به ظهور تو نوید داده‌اند. رسالت ناتمام همه انبیا و اولیا در انتظار توست تا آنها را به اتمام رسانی. بر چکاد البرز، نام تو رقم خورده است و بر پیشانی کعبه، نشانی تو. ای از تبار پاکان نه فقط ما چشم به راهیم که افق چشم به راه توست. ای خورشید بی‌غروب، از پس ابرها انتظار را به پایان رسان.

عبدالحسین فغاری

و این است مهدی

بعثت فرود آمدن نور است در طبیعت، غدیر تداوم حکومت نور است در زمین. عاشورا ذیح عظیم است برای نجات دادن حکومت نور و مهدی انفجار نور است در استغراق ظلمت. هرچه جهان ظلمانی تر گردد و تاریک‌تر شود، طلب روشنیایی لازم‌تر و محسوس‌تر خواهد شد. هنگامی که آفاق را ظلمت فرا گیرد، نورشناسان نورطلب به پا می‌خیزند و به بیداری جامعه و آماده‌سازی یاران مهدی دست می‌یازند، تا همه در جستجوی خاور انوار برآیند و تا به طلب «طلعت رشیده» و «غره حمیده» بشتابند و تا دست نیاز به درگاه خدای بی‌نیاز بردارند و آن ذخیره الهی و منجی نهایی را بطلبند. این آرزویی است که از قدیم‌روزگاران در آن باره سخن‌ها گفته‌اند و پیامبران و حکیمان آن را وعده داده‌اند.
محمدرضا حکیمی